

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kovátsits László (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Cseszlai János (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. május 7. napján kelt, 19.P.22.025/2009/4. számú ítélete ellen az alperes részéről 5. és 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja és keresetet teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint + Áfa első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 45.000 (negyvenötezer) forint kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a ... stratégiai ügyvezető igazgatója és a ... című lap ...-i számában a „...” és „...” felvezető címmel megjelent cikkben név szerint említésre került. Az írás állította, hogy az Áfa törvényt sajátosan értelmezi a kiadói kft., amely ügynek még az is a pikantériája, hogy a felperes a ... stratégiai ügyvezető igazgatója egy személyben a ... elnöke is és ebben a minőségében a hazai lapkiadás tisztaságának letéteményese.

A felperes a cikkben közöltek miatt helyreigazítási kérelmet terjesztett elő a szerkesztőséghez, amelynek az alperes nem tett eleget, ezért a felperes bírósághoz fordult. Keresetében olyan tartalmú helyreigazítás közlésére kérte kötelezni az alperest, amelyben visszautasítja a cikkben foglaltakat. Közölni kérte, hogy mind a stratégiai ügyvezetői teendőket, mind az egyesületi elnöki tisztségével járó

feladatokat a szabályok maradéktalan betartása mellett, szabályszerűen látja el. Kérte az alperes bocsánatkérésre kötelezést is.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, amelyet azzal indokolt, hogy véleményt formáltak a felperes helyzetéről, magatartásáról, ami nem ad alapot a helyreigazításra. Kérte az eljárás felfüggesztését és az adóhivatal állásfoglalásának bekérését is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy azt a helyreigazító közleményt tegye közzé, miszerint:

Lapunk ...-i számában „...” című cikkben olyan hamis látszatot keltettünk, hogy ..., a ... stratégiai ügyvezető igazgatója, aki egyben a ... elnöke is, jogszabálysértő tevékenységben vett volna részt és ez ellentétes volna társadalmi tisztségével is. A valóságban jogszabálysértést arra hivatott szervek nem állapítottak meg, sem az egyesületi, sem pedig a gazdasági tevékenységek kapcsán sem.

Kötelezte az alperes által szerkesztett lapot kiadó kft-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 forint perköltséget, míg az ezt meghaladó keresetet elutasította.

A le nem rótt illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felperes 6.000 forintot, az alperes által szerkesztett lapot kiadó gazdasági társaság pedig 15.000 forintot köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Az ítélet indokolásában ismertette a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó speciális anyagi és eljárásjogi szabályokat, majd rögzítette, hogy a bíróság nem foglalhat állást jelen per keretei között az Áfa törvény értelmezése tekintetében és sajtó-helyreigazítás keretében külön elégtétel adásának nincs helye, az csak a Ptk. 84. §-a szerinti általános személyiségi jogi perben igényelhető.

A törvényt sértés, illetve annak hiánya tekintetében kifogásolt leírás körében az eljárás felfüggesztésére vonatkozó indítványt nem találta alaposnak arra utalással, hogy az APEH állásfoglalása nem minősül olyan előzetes kérdésnek, illetve előzetes hatósági eljárásnak, amely a Pp. 152. §-a alapján lehetővé tenné az eljárás felfüggesztését. Ezen túl rámutatott arra, hogy a sajtó-helyreigazítás speciális szabályai is ellentétesek a felfüggesztés jogintézményével.

Kifejtette, hogy az alperes által közöltek alkalmasak olyan hamis látszat keltésére, hogy a felperes gazdasági életben betöltött pozíciója és az általa képviselt cég magatartása ellentétes társadalmi tisztségével.

Az Áfa felszámításának jogszerűségét illetően a felek által csatolt különböző hatósági állásfoglalások az elsőfokú bíróság szerint nem vehetők figyelembe, nem pótolhatják az adott ügyben hozott bírósági ítéletet vagy versenyhivatali döntést, így az alperes nem tudott eleget tenni bizonyítási kötelezettségének abban a körben, hogy a felperes személyéhez köthető jogszerűtlenség következett volna be, ezért a hamis látszat keltése miatt a Pp. 345. § (3) bekezdése alapján a helyreigazítást elrendelte.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Változatlanul fenntartotta azon álláspontját, hogy a lapokkal kapcsolatos szerkesztői vagy terjesztési tevékenység nem tartozik a kedvezményes Áfa-körbe. A cikk azon állítása, hogy 5 %-os Áfa-kulcs alkalmazására került sor, az tény, az pedig, hogy ez gazdasági előnynek számít, a cikk szerzőjének valóságon alapuló véleménye.

Hivatkozott arra is, hogy az APEH állásfoglalásról való tudósítás miatt nem lehet helye sajtó-helyreigazításnak figyelemmel arra is, hogy a tényekből vont le jogszerű következtetést a cikkíró, s mivel a szerző véleménye, bírálata, értékelése nem képezheti sajtó-helyreigazítás tárgyát, ezért megalapozatlan a felperesi igény. A sérelmezett cikk tartalmi összefüggései alapján helytálló az az újságírói bírálat, hogy az ismertetett gyakorlat nem áll összhangban a felperes társadalmi tisztségével.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte változatlanul állítva, hogy a cikk valótlan állításokat közölt, személyét hamis színben tüntette fel. Állította, hogy az alperesnek nem áll rendelkezésére olyan APEH állásfoglalás, illetve versenyhivatali megállapítás, ami alátámasztaná a megjelentekeket. Hivatkozott a 60/1992. (XI. 17.) alkotmánybírósági határozatban foglaltakra és azt is hangsúlyozta, hogy mind a ..., mind a tulajdonát képező ... szabályszerűen pályázta meg a kiírt tendereket. Eljárása során a vonatkozó jogszabályi előírásoknak mindvégig eleget tett.

Az alperes fellebbezése alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelmek korlátai között bírálta felül.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményeként a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetésével azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet.

A Fővárosi Ítéltábla az alperesi fellebbezésben foglaltak alapján az alábbiakat emeli ki:

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény szerint mindenkinek joga van arra, hogy tájékoztatást kapjon szűkebb környezetét érintő kérdésekben, ugyanakkor a sajtót a hiteles, pontos és gyors tájékoztatásról való gondoskodás kötelezettsége is terheli, amely nem sértheti más személyhez fűződő jogát.

A Ptk. 79. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről a sajtószerv valótlan tényről közöl híresztel, vagy való tényeket hamis színben tüntet fel, akkor az érintett követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállításai valótlanok, illetve mely tényeket tüntet fel hamis színben, továbbá melyek a való tények.

A valótlan sajtóközleménnyel szembeni védelem független a sajtószerv vétlenségétől és a kifogásolt közlemény valóságtartalmáért a sajtószervet objektív felelősség terheli.

A felperes helyreigazítási kérelmében azt kérte a ... című hetilapban nyilvánosságra hozni, hogy a stratégiai ügyvezető igazgatói tevékenységét és egyesületi elnöki tisztségét a jogszabályok szellemében, szabályszerűen látja el.

A Fővárosi Ítéltábla elsősorban arra mutat rá, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárásban a bíróság kötve van nem csak a kereseti kérelemhez, hanem a kifogásolt sajtóközlemény tartalmához és a szerkesztőségnek elküldött helyreigazítási kérelemhez is. A bíróság a PK. 15. számú állásfoglalás I. pontjában foglaltaknak megfelelően a kérelem és ellenkérelem korlátai között a cikkben sérelmezett kitételekre is figyelemmel állapítja meg a helyreigazítás szövegét, ha a keresetet alaposnak találja.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen ítélte meg a felperes által kifogásolt sajtóközleményt.

A kifogásolt cikk azzal kapcsolatosan fejtette ki véleményét, hogy az a cég, amelynek felperes stratégiai ügyvezető igazgatója, az Áfa törvény eltérő értelmezésével jutott előnyhöz a további pályázóval szemben és ezzel összefüggésben utalt arra, hogy a felperes egyben a ... is elnöke. Ezt a kettős magatartást nevezte a cikk „pikánsnak”, tekintettel arra, hogy a felperes egyesületi elnöki megbízatásából adódóan a lapkiadás tisztaságának letéteményese.

A Fővárosi Ítéltábla a cikk sérelmezett kitételeinek - a felperes két tisztségére tekintettel történt minősítés a leírtak tükrében - átlagolvasó szempontjából történő értelmezése során arra a következtetésre jutott, hogy az alperes egyértelműen kritikájának adott hangot azon tényekre alapozva, hogy az Áfa-kulcs tekintetében a rendelkezésükre álló APEH tájékoztatásra is figyelemmel nem egységes az értelmezés és épp az a kft. tudott ebből előnyt kovácsolni, amelynél a felperes vezető tisztséget tölt be, ugyanakkor elnöke annak az egyesületnek is, amelynek a lapkiadók egészének értékét kell képviselni.

A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a közlemények megítélésénél nem a sértett fél egyéni szubjektív érzéseiből kell kiindulni, hanem abból, hogy a cikk az átlagolvasó számára mit közvetít.

A perbeli esetben a cikk nem keltette azt a látszatot, hogy a felperes bármilyen jogsértést követett el, hanem az adott pályázat során tanúsított eljárás miatt fejezte ki kételyét és fogalmazta meg rosszálló bírálatát, amelyet a rendelkezésére álló pályázati anyagra és az APEH állásfoglalásra alapított, tehát nem önkényesen minden valóságalapot nélkülözve fogalmazott meg. Ez önmagában nem adhat alapot a sajtó-helyreigazítás elrendelésére a PK. 12. számú állásfoglalás III. pontjában foglaltakra tekintettel.

Az Áfa törvény 6. § (1) bekezdésének értelmezése körében a bíróság valóban nem foglalhatott állást jelen jogvita elbírálásakor, a másodfokú bíróság is csak abból a szempontból vette figyelembe, hogy az alperesi cikkben megfogalmazottakat értékelje annak megítéléséhez, hogy az alperesi véleménynyilvánítás jogsértő jellege megállapítható-e.

Mindezek mérlegelésével a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a cikkben az eltérő Áfa szabály értelmezésből kiindulva véleményének adott hangot a felperes személyét érintően is, amely miatt a felperes sajtóhelyreigazítás iránti kérelme nem megalapozott, ezért a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - nem fellebbezett részét nem érintve - megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság a felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének megfelelően határozott.

Budapest, 2009. szeptember 24.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő